

Täydellinen kertomus Titanicin kohtalosta Matkustajien silmin

Ideasta vesille

Maailman suurin laiva rakennettiin suhteellisen nopeasti. Alkuideasta vesillelaskuun kului alle viisi vuotta belfastilaisen Harland & Wolff -telakan tehokkaan toiminnan ansiosta.

Varustaja panosti luksukseen

Kesä 1907: Nautittuaan runsaan illallisen helteisessä Lontoossa J. Bruce Ismay, White Star Line -varustamon johtaja, ja lordi William Pirrie, irlantilaisen Harland & Wolff -telakan hallituksen puheenjohtaja, keksivät idean kolmen jättiläismäisen valtamerihöyryn rakentamisesta.

White Star Line haastoi nyt arkkivihollisensa Cunard Linen, joka 1906 oli noussut otsikoihin laskemalla vesille maailman siihen asti suurimmat höyrylaivat, Mauretanian ja Lusitanian. Siinä missä Cunard Line oli painottanut nopeutta, Ismay halusi pikemminkin panostaa ylläilyyteen ja turvallisuuteen.

Taitava rakentaja sai tilaisuuden

Syky 1907: Vastuu laivan rakentamisesta annettiin Thomas Andrewsille, Harland & Wolffin suunnitteluosaston päällikölle. Taitavana ammattilaisena tunnettu Andrews ryhtyi heti laatimaan rakennepiirustuksia.

Laivat rikkoivat telakan rajat

16. Joulukuuta 1908: Titanicin sisaraluksen Olympicin rakentaminen aloitettiin Harland & Wolff -telakalla Belfastissa. Normaalisti telakalla työskenteli 6 000 miestä, mutta kolmen uuden laivan tilauksen vuoksi piti värvätä noin 8 000 miestä lisää. Yksikään telakan liukualustoista ei ollut riittävän suuri, joten kolme niistä yhdistettiin kahdeksi. Näin Olympicia ja Titanicia voitiin rakentaa rinta rinnan.

Teräslevyt niitattiin yhteen

31. maaliskuuta 1909: Titanicin köli laskettiin. Sitten lisättiin kaaret, jotka antoivat laivalle muodon. Lopuksi pantiin paikoilleen runkolevyt ja kansi. Runko tehtiin 2,54 senttiä paksuista ja jopa yhdeksän metriä pitkistä teräslevyistä, jotka asetettiin limittäin ja kiinnitettiin kaariin yli kolmella miljoonalla niitillä. Laiva jaettiin 15 pystysuoran laipion avulla 16 vesitiiviiseen osastoon. Titanicin oli määrä pysyä pinnalla, vaikka kaksi suuremmista tai neljä pienemmistä osastoista täytyisi vedellä mahdollisessa yhteentörmäyksessä syntyneen vuodon takia. Laivassa oli kolme ankkuria. Suurin niistä oli vara-ankkuri, joka painoi 15,5 tonnia ja joka sijoitettiin etukannelle. Kun se tuotiin telakalle, sitä kuljettavaa vaunua vetämään tarvittiin 20 hevosta.

Vesillelasku veti yleisöä

31. toukokuuta 1911." 23600 tonnin painoinen runko laskettiin vesille. Kunniakorokkeella istuivat J. Bruce Ismay, lordi Pirrie ja joukko kutsuvieraita. Noin 100 000 hengen yleisö seurasi tapahtumien kulkua.

Titanic liukui 62 sekunnissa alas pitkin ramppia, johon oli voideltu 22 tonnia talia, suopaa ja traania. Vesillelaskun jälkeen laiva hinattiin varustelulaiturille.

Tekniikka ja varusteet asennettiin

1. kesäkuuta 1911: Tyhjää runkoa alettiin täyttää. Ensiksi asennettiin laivan Pohjakerrokseen koneisto: 29 kattilaa, mäntähöyrykoneet ja höyryturbiini. Sen jälkeen laivaan tuotiin kaikki tarpeelliset varusteet aina penkeistä patoihin ja pannuihin. Hytit, salongit, oleskelutilat ja hissit rakennettiin, ja sähköjohtoja vedettiin kilometrikaupalla. Savutorvet asennettiin ja mastot nostettiin.

Haveri viivytti valmistumista

20. Syyskuuta 1911: Titanicin sisaralus Olympic törmäsi brittiläiseen sotalaivaan ja sen kylkeen tuli 12 metriä pitkä repeämä. Titanicin valmistumista lykättiin, jotta telakan työntekijät saattoivat keskittyä Olympicin korjaamiseen. Titanicin neitsytmatkan ajankohtaa siirrettiin viivästyksen vuoksi maaliskuun 20. päivästä huhtikuun 10. päivään 1912.

Potkuri viimeisteltiin

3. helmikuuta 1912: Titanic hinattiin kuivatelakalle, jotta sen alle päästiin kiinnittämään kolme potkuria. Telakalla laiva sai myös viimeisen maalikerroksensa.

Sisustus sai loppusilauksen

31. Maaliskuuta 1912. Viimeiset sisätilojen yksityiskohdat valmistuivat.

Merikelpoisuus testattiin

2. huhtikuuta 1912: Merellä tehtiin koeajoja, jotka olivat edellytys sille, että Titanic sai luvan kuljettaa matkustajia ja rahtia. Hinaajat vetivät laivan merelle, missä koneisto käynnistettiin. Kuuden tunnin onnistuneiden koeajojen jälkeen Titanic siirrettiin Southamptoniin Etelä-Englantiin.

Miehistö täydentyi

6. huhtikuuta 1912: white Star Line värväsi loput miehistön jäsenet. Joukossa oli matruuseja, lämmittäjiä ja stuertteja. Samana päivänä laivaan alettiin lastata lähes 6 000 tonnin hiilivarastoa.

Matkustajat tungeksivat laivaan

10. huhtikuuta 1912: Varhaisesta aamusta alkaen miehistön jäsenille jaettiin laivalla työvuoroja. Kapteeni Edward Smith saapui taksilla hieman seitsemän jälkeen. Aamupäivän kuluessa Lontoosta tuli useita laivajunia ja matkustajat täyttivät laivan. Kello 12 Titanic lähti neitsytmatkalleen kohti New Yorkia.

Southampton, Etelä-Englanti, keskiviikko 10. huhtikuuta 1912:

RMS Titanicin 900 hengen miehistö teki viime hetken valmisteluja, sillä laivan oli määrä lähteä puoliltapäivän neitsytmatkalleen kohti New Yorkia. Kerrospalvelijat ja Palvelijattaret olivat ottamassa vastaan niitä noin tuhatta matkustajaa, jotka odottivat laiturilla 44 päästäkseen nousemaan laivaan.

Laivajuna Lontoosta oli saapunut Southamptoniin jo muutamaa tuntia ennen laivan lähtöä. Niinpä lontoolaisella Lawrence Beesleyllä

oli hetki aikaa käydä ihastelemassa Titanicin 1. luokan tiloja, jotka olivat avoinna 2. luokan matkustajille laivan lähtöön saakka. Beesley oli ammatiltaan fysiikanopettaja ja luonteeltaan utelias, ja hän oli innoissaan kuin pikkupoika päästyään laivaan, jota hän piti oikeana tekniikan riemuvoittona.

Beesley oli eksynyt muutaman kerran laivan pitkillä käytävillä, mutta hän oli ehtinyt nähdä 1. luokan loisteliaan ruokasalin, sen leveän portaikon koristeellisine kullattuine kaiteineen, sädehtivät kattokruunut sekä salin ylle kaartuvan lasikupolin. Suurimman vaikutuksen Beesleyn oli kuitenkin tehnyt Titanicin kuntosali, josta löytyivät kaikki mahdolliset kuntoiluvälineet käsipainoista soutu-laitteisiin ja kuntopyöräistä mekaanisiin hevosiin. Beesley oli juuri kokeilemassa yhtä kuntopyörästä, kun paikalle ilmestyi joukko lehtikuvaajia. He ottivat kuvia myös Beesleystä tämän polkiessa pyörää tummiin pukeutuneen naismatkustajan vierellä.

He selviytyivät Titanicin tuhosta

CHARLES LIGHTOLLER
TOINEN PERÄMIES, 38 VUOTTA

Miehistön jäsen

Britti Charles Lightoller oli lähtenyt merille 13-vuotiaana. Hän oli selviytynyt hengissä muun muassa haaksirikosta, tulipalosta ja hirmumyrskystä, ennen kuin hän vuonna 1900 astui White Star Line -varustamon palvelukseen. Lightoller oli aiemminkin palvellut kapteeni Edward Smithin alaisuudessa, ja hän pestautui Titanicille kahta viikkoa ennen kohtalokasta matkaa. Hän kirjoitti 1930-luvulla kirjan kokemuksistaan Titanicilla.

Mattimyöhäiset käännyttiin pois

- Kello 12; Miehistö valmistautui ohjaamaan 269 metrin pituisen laivan ulos satamasta.

Yliperämies ja toinen perämies Charles Lightoller valmistautuivat irrottamaan köydet, joilla Titanic oli kiinnitetty laiturin. Lightoller oli herännyt jo aamukuudelta. Hän oli työskennellyt Titanicilla kaksi viikkoa, sillä ennen neitsytmatkaa hän oli ollut mukana koe-purjehduksilla. Lisäksi hän oli käyttänyt tuntikausia tutustumalla perusteellisesti laivaan.

Kun Lightoller oli astunut Titanicin ensi kertaa, laivan valtava koko oli lähes mykistänyt hänet. Vieläkin häntä jaksoi ihmetyttää se, että laivassa saattoi kävellä kilometrikaupalla ja löytää aina vain uusia paikkoja. Kahdessa viikossa hän oli kuitenkin oppinut tuntemaan Titanicin jo niin hyvin, että hän uskoi tietävänsä lyhimmät kulkureitit paikasta toiseen.

Reitillä oli runsaasti jäävuoria

Kello 22: Titanicia oli varoitettu jäävuorista, ja kapteeni Smith määräsi aluksen muuttamaan kurssia kohti etelää.

Charles Lightollerin neljä tuntia kestänyt vahtivuoro päättyi, ja ensimmäinen perämies William Murdoch vapautti hänet vuorosta. Lightoller kertoi Murdochille kehottaneensa tähyttäjää olemaan tarkkana jäävuorten varalta. "Arvioisin, että saavumme jäävuorivyöhykkeelle noin kello 23", Lightoller totesi vielä poistuessaan komentosillalta.

Ennen kuin Lightoller kömpi punkkaansa nukkumaan, hän teki tapansa mukaan lyhyen tarkastuskierroksen. Hän pani merkille, että ulkolämpötila oli laskenut rajusti. Kello 19 aikaan lämpötila oli ollut vielä noin viisi astetta, mutta nyt se lähestyi nollaa. Taivaalla tuikkivat tuhannet tähdet, ja meri oli niin peilityni, ettei Lightoller muistanut koko uransa aikana nähneensä vastaavaa.

Lightoller ponkasi ylös vuoteestaan ja kiiruhti paljain jaloin kannelle tutkimaan tilannetta. Hän vilkaisi aluksen kylkeä, mutta siinä ei näkynyt merkkejä vaurioista. Kauempana hän näki kapteeni Edward Smithin ja ensimmäisen perämiehen, joiden valkoiset univormut erottuivat hyvin tähtikirkkaassa yössä. Kaikki näytti olevan kunnossa, ja Lightoller palasi hyttiinsä jatkamaan uniaan.

Katastrofin ainekset

Maanantai 15. huhtikuuta kello 0.05: Titanic oli törmännyt jäävuoreen, joka oli repinyt laivan kylkeen suuren aukon. Kapteeni Smith totesi Titanicin olevan tuhoon tuomittuja käski panna pelastusveneet valmiuteen.

Joku paukutti Lightollerin hytin ovea ja avasi sitten sen odottamatta vastausta. Sisään kurkisti neljäs perämies

Joseph Boxhall. "Ettekö tiedä, että olemme törmänneet jäävuoreen?" hän kysyi kiihtyneenä.

"Tiedän kyllä, että olemme törmänneet johonkin", Lightoller vastasi ja alkoi kiskoa univormua pyjamansa päälle. Lopuksi hän veti vielä villapaidan univormun takin päälle pysyäkseen varmasti lämpimänä.

"Alhaalla postihuoneessa vesi yltää jo kattoon asti, sir", Boxhall hoputti esimiestään, joka oli jo ovella harppomassa määrätietoisesti kohti pelastusvenekantta.

Matkustajia alettiin evakuoida

Kello 0.25: Kolme laivaa vastasi Titanicin hätäkutsuihin. Carpathia oli 93 kilometrin päässä, ja kapteeni Smith arvioi, että se ehtisi apuun Vasta neljän tunnin kuluttua.

Kiiruhtaessaan radiohuoneen ohi Lightoller törmäsi sattumalta kapteeni Smithiin, joka vaikutti väsyneeltä ja toivottomalta. "Eikö meidän pitäisi ohjata naisia ja lapsia pelastusveneisiin?" Lightoller kysyi kapteenilta. Tämä vain nyökkäsi vastaukseksi.

Hätäraketit havahduuttivat

Kello 0.45: Ensimmäisiin pelastusveneisiin päästettiin vain naisia ja lapsia. Ne laskettiin veteen puolityhjinä, sillä useimmat matkustajat halusivat jäädä laivalle lämpimään.

"Miksi ammutte hätäraketteja, jos kerran mitään hätää ei ole?" Lightollerilta kysyttiin yhä uudestaan. Hänen ympärillään parveili huolestuneita matkustajia, jotka halusivat tietää, kuinka vakava tilanne oikein oli. Lightoller selitti kerta toisensa jälkeen, että raketeilla haluttiin kiinnittää lähellä olevien laivojen huomio ja että matkustajilla ei ollut syytä huoleen.

Lightoller oli juuri siirtämässä pelastusvenettä partaan yli, kun yliperämies Henry Wilde keskeytti hänet. "Tiedätkö te, missä aseita säilytetään?" Wilde kysyi. Lightoller piti aseiden hakemista ajan haaskauksena mutta seurasi silti Wildeä päällystön huoneeseen, jonka nurkassa olevassa kaapissa pistoolit olivat.

Wilde otti aseet ja ojensi yhden Lightollerille sanoen: "Olkaa hyvä. Voi olla, että tarvitsette tätä vielä." Lightoller latasi aseeseen, otti taskuunsa ammuksia ja palasi pelastusvenekannelle.

Jäähyväisten aika

Kello 1.15: Titanicin kansi alkoi kallistua, ja matkustajat tungeksivat pelastusveneisiin, joita laskettiin vesille kiihtyvällä vauhdilla. "Jos emme enää tapaa tässä maailmassa, odotan sinua seuraavassa", Lightoller Kuuli erään miehen sanovan vaimolleen, joka oli astumassa pelastusveneeseen.

Kannella näkyi yhä vähemmän naisia, mutta jotkut avioparit syleilivät yhä tiukasti toisiaan eivätkä suostuneet irrottamaan otettaan. Lightoller kysyi eräältä naiselta, eikö tämä tosiaankaan aikonut mennä pelastusveneeseen. Nainen pudisti päätään ja vastasi päättäväisesti: "Ei tule kuuloonkaan. Aloitimme matkan yhdessä ja yhdessä me sen myös päätämme."

Hetkeä myöhemmin Lightoller yritti taivutella erästä nuorta naista nousemaan pelastusveneeseen, mutta tämä vain takertui tiukemmin itseään huomattavasti vanhempaan mieheensä. Pelastusveneiden saaminen vesillelaskukuntoon oli raskasta, ja Lightoller hikoili vuolaasti kylmyydestä huolimatta. "Hei Light, eihän palele?" laivan lääkäri kysyi hymyillen kiiruhtaessaan ohi.

Lightoller tiesi, että aika oli käymässä vähiin. Laiva täyttyi kovaa vauhtia vedellä, mutta kuin ihmeen kaupalla sähköt toimivat yhä alemmissakin kerroksissa, ja valo hohti vihreänä ikkunoista. Orkesteri soitti kepeää jazzia aivan kuin juhliissa. Lightoller ei ollut jazzin ystävä, mutta nyt soitto kuulosti hänestä hyvältä ja lisäksi se näytti rauhoittavan matkustajia. "Naiset ja lapset ensin", hän huusi väkijoukolle ties kuinka monennen kerran.

Lightoller piti tiukasti kiinni periaatteesta, jonka mukaan vain naisia ja lapsia päästettiin pelastusveneisiin. Muut pelastautumista ohjaavat upseerit eivät olleet yhtä tiukkoja, ja niinpä Beesley pääsi kolmen muun miehen kanssa kapuamaan pelastusveneeseen. Muuan iäkäs nainen kieltäytyi jyrkästi menemästä veneeseen, mutta hänet tuupattiin kaikesta huolimatta kyytiin, ja juuri ennen kuin venettä alettiin laskea veteen, siihen kiipesi vielä nuori nainen pienen vauvansa kanssa.

Veneen laskeutuessa hitaasti alaspäin Beesley katseli kuin lumoutuneena yhä valaistujen hyttien ja salonkien ikkunoista sisään. Taustalta kuului väkipyörien kitinää venettä kannattelevien köysien hankautuessa niitä vasten. Viimein Beesleyn pelastusvene osui tärähtäen veteen.

Aivan veneen vieressä ryöppysi voimakas vesisuihku, joka syntyi, kun laivan pumpput yrittivät tyhjentää aluksen alempia kerroksia vedestä. Yksi matruuseista onnistui työntämään airolla veneen kauemmaksi vesisuihkusta, jolloin vene ajautui toisen, laskeutumassa olevan pelastusveneeseen alle. Ylemmän veneen miehistö huusi kovalla äänellä venettä laskeville tovereilleen ja pyysi näitä lopettamaan laskemisen heti, mutta nämä eivät kuulleet.

Juuri ennen yhteentörmäystä ylempi vene kuitenkin pysähtyi, ja Beesleyn veneen matruusi sai työnnettyä vaarassa olleen veneen turvaan. Pelastusveneeseen päästyä kauemmaksi Titanicista tilanteen vakavuus valkeni lopullisesti Beesleylle. Hän oli jo aiemmin

tajunnut, että Titanic oli mennyttä, mutta hän järkyttyi silti nähdessään, kuinka suuri osa laivasta oli jo vajonnut pinnan alle. Yksi pelastusveneessä olevista miehistä yritti lohduuttaa itseään ja muita vakuuttamalla: "Jos Titanic tosiaan uppoaa, kaikilla laivalla olijoilla on onneksi yllin kyllin aikaa hankkiutua turvaan."

Kaikki eivät mahtuneet veneisiin

Kello 2.05: Kapteeni Smith vapautti miehistön tehtävistään. Laivassa oli yhä 1500 ihmistä, mutta jäljellä oli vain kolme pelastusvenettä. Joukko vihaisia matkustajia tappeli paikoista kokoontaitettavassa pelastusveneessä, joka roikkui laskuvalmiina köysissä. Turvallisuussyistä Lightoller käski miehistön muodostaa veneen ympärille muurin, jotta ihmiset eivät hajottaisi venettä rynnätessään siihen. Vain naiset ja lapset piti päästää veneeseen, Lightoller ohjeisti miehistöä. Hän osoitti pistoolillaan tungeksivia miesmatkustajia ja huusi: "Siirtykää kauemmas, senkin kirotot hölmöt!" Miehet vetäytyivät vastahakoisesti taka-alalle.

Eräs mies toi kaksi pientä poikaansa Lightollerille, joka nosti pojat veneeseen. Toinen mies talutti vaimoan kohti venettä ja levitti alistuneesti kätensä, kun miehistömuuri sulkeutui hänen edessään. "Tiedän, minä jään tänne."

Hetkeä ennen kuin pelastusvenettä alettiin laskea, eräs nainen luovutti paikkansa toiselle sanoen: "Menkää te ensin, teillä kun on lapsia kotona odottamassa." Jossakin vaiheessa pelastustoimia johtanut yliperämies Wilde ehdotti Lightollerille, että tämäkin menisi veneeseen.

"Ei tule kuuloonkaan", Lightoller vastasi, sillä laivan uumenista virtasi edelleen kannelle hätääntyneitä matkustajia. Ihmetellen Lightoller pani merkille, että valot paloivat yhä veden valtaan joutuneissa kerroksissa.

Titanic vajosi nopeasti

Kello 2.15: Titanicin keulan upotessa sen perä nousi yhä korkeammalle ilmaan. Rungon liike synnytti valtavan aallon, joka vyöryi pelastusvenekannen yli.

Päällystömessin katolla Lightoller yritti muutaman muun miehistön jäsenen kanssa avata jäljellä olevia kokoontaitettavia pelastusveneitä. Hän katkaisi köydet, joilla tasapohjaiset ja kangaskylkiset veneet oli sidottu kokoon.

Kun kaikki veneet oli saatu avattua, Lightoller tovereineen työnsi ne partaan yli laskeakseen ne laivan kylkeä pitkin pelastusvenekannelle. Ensimmäinen vene kääntyi laskettaessa ylösalaisin, mutta kaksi muuta liukui sievästi pelastusvenekannelle, missä miehistö alkoi kiinnittää niitä laskuköysiin. Ennen kuin he ehtivät kiinnittää molemmat veneet, suuri aalto vyöryi

pelastusvenekannen yli ja pyyhkäisi toisen veneistä mukaansa.

Lightoller pelastui täpärästi

Kello 2.16: Veden varaan joutuneet yrittivät kiivetä vajoavaan laivaan, mutta moni putosi takaisin veteen ja veti muita mukanaan.

Lightoller ei missään vaiheessa ollut ajatellut poistua Titanicilta, mutta nyt hänellä ei ollut enää muuta vaihtoehtoa. Hän sukelsi pää edellä aaltoihin, ja kun jääkylmä vesi ympäröi hänet, hänestä tuntui kuin tuhannet pienet veitset olisivat kilvan pistelleet hänen ihoaan. Kun hän pääsi pintaan, hän näki edessään tähystystornin korin. Hän lähti uimaan koria kohti mutta huomasi pian, että se vajosi kohti syvyyksiä muun laivan mukana. Lightoller yritti kaikin voimin uida kauemmaksi uppoavasta laivasta, mutta ilmastointikanavaan syöksyvät vesimassat vetivät häntä vastustamattomasti mukaansa. Hän yritti pyristellä irti pyörteestä, joka kiskoi häntä yhä syvemmälle.

Juuri kun Lightoller oli valmis luovuttamaan, jostain Titanicin uumenista purskahti ulos lämmintä ilmaa, ja ilmapatsas sylkäisi hänet takaisin pintaan. Henkeään haukkoen ja kylmän kangistamana Lightoller vilkaisi ympärilleen ja tajusi ilmapurkauksen heittäneen hänet aivan ylösalaisin kelluvan pelastusveneeseen viereen, ja hän lähti uimaan veneen luo.

Laiva upposi syvyyksiin

Kello 2.20: Yhtäkkiä Titanicin runko katkesi kahden takimmaisena savupiipun välistä.

Lightoller roikkui ylösalaisin kelluvaan kokoontaitettavaan pelastusveneeseen kiinnitettyssä köydessä. Yhdessä noin 30 muun pelastusveneeseen päällä värjöttelevän tai siitä roikkuvan kanssa hän katseli, miten Titanic alkoi nopeasti painua pinnan alle. Ihmisiä, kansituoleja ja laivan rakenteiden kappaleita sinkoili mereen, kun laivan perä yhtäkkiä kääntyi lähes pystysuoraan niin, että se näytti merestä kohoavalta tummalta pylvältä. Kuului korvia huumaavaa meteliä, kun raskaat höyrykattilat ja muut koneet irtosivat kiinnikkeistään ja putosivat ryskyen koko laivan läpi.

Sitten etummainen savupiippu repeytyi irti ja putosi mereen suistuneiden ihmisten päälle aivan lähellä Lightollerin pelastusvenettä. Savupiipun iskeytyminen veteen synnytti valtavan aallon, joka tuuppasi huteran kangasveneeseen kauemmaksi uppoavasta jätistä.

Lightoller ja muut kaatuneessa kangasveneessä olevat tuijottivat epäuskoisina paikkaa, jossa meri oli nielaissut Titanicin. Ympäriällä monet yrittivät vielä taistella hukkumista ja kylmetymistä vastaan mutta vähintään yhtä moni kellui elottomana pelastusliivissään.

"She's gone", joku totesi vaisusti, "alus on mennyttä".
"Pitäisikö meidän rukoilla?" joku toinen ehdotti. Pian kaikki veneen päällä olijat mumisivat yhteen ääneen Isä meidän rukousta.

Kokoontaitettava pelastusvene, jonka päällä Lightoller tovereineen värjötteli, ui koko ajan yhä syvemmällä. Veneen alle jäänyt ja sitä pinnalla pitävä ilmatasku tyhjentyi väijäämättä, eivätkä veneen yli pyyhkivät ja sitä keinuttavat aallot helpottaneet tukalaa tilannetta.

Lightoller oivalsi, että vene pysyisi tasapainossa vain, jos kaikki toimisivat yhdessä. Hän pyysi tovereitaan nousemaan polvilleen ja asettumaan kahteen jonoon kasvot veneen keulaa kohti. Aaltojen keinuttaessa venettä Lightoller neuvoi kaikkia nojaamaan aina vastakkaiseen suuntaan, jotta keinumisliike vaimenisi. Miesten hampaat kalisivat, ja he vapisivat kylmissään. He joutuivat vähän väliä pitämään taukoja säästääkseen hupenevia voimiaan.

Yksi miehistä tarjosi Lightollerille ryyppyä taskumatistaan, mutta tämä kieltäytyi. Eräs toinen mies tarttui tilaisuuteen siinä uskossa, että pullo sisälsi konjakkia. Hän otti kunnan kulauksen mutta sylki juoman saman tien pois. Taskumatissa oli piparminttutippoja eikä konjakkia.

Lightollerin kanssa samassa pelastusveneessä oli Titanicin toinen sähköttäjä Harold Bride. Lightoller kysyi Brideltä, mitkä laivat olivat tulossa avuksi, ja tämä luetteli Baltioin, Olympian ja Carpathian. Bride uskoi viimeksi mainitun ehtivän apuun ensimmäisenä, ehkä jo aamun koitteessa. Lightollerin veneessä olleet olivat pelastuneista ainoita, jotka yleensä tiesivät avun olevan tulossa.

Lightoller tovereineen oli aivan lopussa, ja he jaksoivat vain vaivoin ohjata huteraa, venettä kohti Carpathiaa. Kaksi miestä oli kuollut yön aikana, useilla oli paleluttomia, ja muilla oli täysi työ yrittää pitää vene pinnalla Carpathia oli kaukana, ja miehet pelkäsivät, ettei heitä huomattaisi. Auringon noustua he saattoivat kuitenkin lopultakin huokaista helpotuksesta, sillä vain noin 800 metrin päässä oli neljä Carpathian pelastusvenettä.

Lightoller yritti huutaa pelastusveneiden miehistöille, mutta nämä eivät kuulleet. Sitten hän kaivoi kohmeisin sormin taskustaan perämiehen pillinsä ja puhalsi. Kaksi venekuntaa kuuli vihellyksen ja lähti heti soutamaan kohti Lightollerin venettä.

Vähän myöhemmin uupuneet miehet kiipesivät yksi toisensa jälkeen pelastusveneiden kyytiin. Lightoller auttoi vielä nostamaan erään huonossa kunnossa olleen miehen veneeseen ennen kuin kiipesi itse turvaan.

Lightoller pelastettiin viimeisenä

Kello 8.30: Neljä tuntia kestäneen pelastusoperaation päätteeksi viimeiset eloonjääneet autettiin Carpathian kannelle.

Toisten venetovereidensa istuessa ja odottaessa turvaan pääsyä Charles Lightoller auttoi pelastusveneiden miehistöä ohjaamaan veneen kiinni Carpathian kylkeen.

Kun miehet viimein pääsivät kannelle, yksi heitä polvistui ja suuteli puista kantta. Toinen pyörtyi. Lightoller kiipesi viimeisenä pelastuneena Carpathiaan, ja pian sen jälkeen laivan moottorit käynnistyivät ja se otti suunnan kohti New Yorkia.

Kannella reelingin vieressä seisojien joukko huopiin kääriytyneitä vaitonaisia naisia. He tähytivät merelle yrittäen epätoivoisesti vielä löytää merestä kadonneen miehensä tai lapsensa. Pian onnettomuuspaikka jäi taakse, ja naiset ohjattiin sisälle lämpimään.

MADELEINE ASTOR

1. LUOKAN MATKUSTAJA, 18 VUOTTA

Seurapiirikaunotar

Yhdysvaltalainen Madeleine Astor oli hiljattain avioitunut itseään paljon vanhemman, upporikkaan John Jacob Astorin kanssa. Hän oli viidennellä kuulla raskaana nousemistaan pitkän häämatkan päätteeksi Titanicin Cherbourgissa Ranskassa. Astorin 1. luokan lippu maksoi 247 puntaa ja 10 sillinkiä, joka vastaa noin 23 000 euroa. Turman jälkeen hän asettui asumaan New Yorkiin. Hän kuoli sydänsairauteen vuonna 1940.

Astorit astuivat laivaan

Cherbourg, kello 19: Ennen lähtöään avomerelle Titanic poimi kyytiin matkustajia Ranskasta ja Irlannista. Ensimmäinen pysähdyspaikka oli Pohjois-Ranskassa sijaitseva Cherbourg.

18-vuotias Madeleine Astor oli viettänyt koko talven matkustellen Egyptissä ja Ranskassa tuoreen aviomiehensä John Jacob Astorin kanssa. Nyt pariskunta oli palaamassa kotiin New Yorkiin mukanaan lauma palvelijoita, röykkiöittäin matkatavaroita sekä Kitty koira. Palvelijan lähdettyä viemään Kittyä Titanicin koiratarhaan Astorit ohjattiin ylelliseen sviittiin. Madeleine oli viidennellä kuulla raskaana, ja hän oli nauttinut kuherruskuukaudesta kaukana Yhdysvaltojen juorulehdistä, jotka seurasivat kohuparin jokaista liikettä.

John Jacob Astor oli yksi maailman rikkaimmista ihmisistä, ja hänestä oli tullut myös yksi epäsuosituimmista sen jälkeen, kun hän oli edellisenä vuonna eronnut ensimmäisestä vaimostaan 19 avioliittovuoden jälkeen ja nainut Madeleinein, joka olisi ikänsä puolesta voinut olla hänen tyttärensä.

Mladeleine Astor oli varma, että heidän hyttinsä lähellä olevassa keittiössä oli sattunut jonkinlainen onnettomuus. Hänen aviomiehensä lähti ottamaan selvää, mitä oli tapahtunut, ja Madeleine jäi vuoteeseen. Pian mies palasi ja kertoi, että laiva oli törmännyt jäähän. "Meillä ei ole mitään syytä huoleen", hän rauhoitteli nuorta vaimoaan.

Astorit olivat kokoontuneet muiden äveriäiden matkustajien kanssa 1 luokan aulaan. Kapteeni Smith tuli paikalle ja veti vaivihkaa Astorin sivummalle kertoakseen tälle, että tilanne oli hyvin vakava ja että Astorin ja tämän nuorikon pitäisi pukea pelastusliivit ylleen.

Madeleine Astor teki työtä käskettyä ja veti pelastusliivin vaalean pukunsa päälle. Kaulassaan hänellä oli arvokas timanttikaulanauha. Sitten hän siirtyi miehensä kanssa kuntosalin, jossa oli jo muitakin 1. luokan matkustajia. Jotkut heistä polkivat kuntopyörällä tai rehkipätkä soutuaitteissa, kun taas jotkut istuivat siroissa korituoleissa huolettomasti jutustellen.

Astorit asettuivat istumaan mekaanisten hevosten selkään. Suurista maisemaikkunoista oli näkymä suoraan pelastusvenekannelle, missä miehistön jäsenet valmistelivat pelastusveneitä käyttöön. John Jacob Astor osoitti yhtä pelastusvenettä ja totesi itsevarmasti: "Olemme paljon paremmassa turvassa täällä sisällä kuin tuollaisessa pienessä veneessä."

Madeleine Astor odotti kävelykannella muiden 1. luokan matkustajien kanssa pääsyä pelastusveneisiin. Sitten miehistön jäsenet avasivat ikkunaluukut, jotta matkustajat pääsivät kapuamaan sitä kautta ikkunan alle laskettuun pelastusveneeseen.

Kansituoleista rakennettiin tilapäinen silta, jota pitkin naiset saattoivat siirtyä veneeseen. Lightoller ja yksi matruuseista auttoivat naisia kiipeämään ikkunasta ulos. John Jacob Astor auttoi Madeleinea tämän kiivetessä ikkunasta ja kysyi Lightollerilta, voisiko hän seurata "siunatussa tilassa" olevaa vaimoaan. Järkähtämätön Lightoller vastasi hänelle, että miehet pääsisivät veneisiin vasta, kun kaikki naiset olivat kyydissä. Astor tiedusteli kohteliaasti Lightollerilta veneen numeroa, jotta hän löytäisi sen myöhemmin. Sitten hän heitti hansikkaansa Madeleinelle ja huusi: "Älä hätäile, kaikki sujuu hyvin. Olet hyvissä käsissä. Tapaamme huomenna New Yorkissa."

Muutama mies yritti käyttää sekavaa tilannetta hyväkseen ja loikkasi veneeseen. Miehistön jäsenet yrittivät pysäyttää heidät ampumalla ilmaan varoituslaukauksia. Veneeseen livahtanut nuori irlantilaismiehensä kääntyi itkien veneen pohjalle ja yritti tekeytyä näkymättömäksi. Madeleine levitti hartiahuivinsa hänen päälleen ja kuiskasi: "Pysykää vain siinä."

Veneen laskeutuessa hitaasti alaspäin Madeleine näki ikkunoista, kuinka jotkut hytit olivat jo niin täynnä vettä, että niiden huonekalut kelluivat edestakaisin ahtaassa tilassa. Kaikkialta ympäriltä kuului loiskahduksia ihmisten heitellessä mereen kansituoleja ja muuta kelluvaa alkeellisiksi pelastusautoiksi. Kun pelastusvene oli päässyt veteen, Madeleine katsoi ylöspäin ja näki miehensä vilkuttavan hänelle kannelta. "Näkemiin! Tulen perässä toisella veneellä", hän kuuli miehensä huutavan.

"Soutakaa henkenne edestä, tai muuten laiva vetää meidätkin mukaansa", yksi Madeleine Astorin pelastusveneeseen miehistöstä huusi Titanicin vajotessa. Madeleine tarttui airoon ja alkoi soutaa kaikin voimin päästäkseen kauemmaksi laivasta ja kaikkialla ympärillä kelluvista ruumiista. Pelastusveneeseen nostettiin vedestä kahdeksan eloonjäänyttä, heidän joukossaan laivan humalainen lämmittäjä, joka puristi kädessään viinapulloa. Muuan pikkutyttö vapisi kylmästä, ja Madeleine antoi hartiahuivinsa tytön äidille, jotta tämä voisi kietoa lapsen siihen. Nainen kiitti vieraalla kielellä, mutta Madeleine ei kuullut. Hän ajatteli vain miestänsä. Oliko tämä päässyt pelastusveneeseen? Vähän ennen poistumistaan laivalta Madeleine oli nähnyt Kitty koiran juoksentelevan kannella. Hän arveli miehensä noutaneen Kittyn kennelistä, jotta koiralla olisi edes pieni mahdollisuus pelastua.

Vihdoinkin turvassa

Kello 7.00; Carpathian miehistön jäsenet huolehtivat kylmettyneistä eloonjääneistä.

Madeleine Astorin pelastusveneeseen kiinnittyessä Carpathian kylkeen muuan kannella seisova mies kurkotti kaiteen yli ja tähyili huolissaan alaspäin. Hän näki veneessä vaimonsa ja tyttärensä mutta ei poikaansa.

"Onko poikani siellä?" mies huusi. Pelastusveneessä istunut poika otti päästään naisten leveälierisen hatun ja vastasi: "Olen täällä, isä."

Madeleine oli aivan lopussa, kun hän lopulta pääsi Carpathian kannelle. Muiden pelastuneiden tavoin hänellekin annettiin huopa ja lämmintä keittoa. Carpathian kapteeni luovutti oman hyttinsä Madeleinelle, joka ei ollut nähnyt miestänsä hyvästeltyään tämän Titanicilla.

LAWRENCE BEESLEY

2. LUOKAN MATKUSTAJA, 34 VUOTTA

Matkailija

Lawrence Beesley oli työskennellyt useita vuosia fysiikanopettajana, kun hän vuonna 1912 irtisanoutui virastaan matkustaakseen Yhdysvaltoihin ja Kanadaan lomailemaan ja tapaamaan veljeään. Leskeksi jäänyt Beesley jätti pienen poikansa sukulaisten hoiviin

matkansa ajaksi. Hän maksoi matkalipustaan 13 puntaa eli noin 1200 euroa. Beesley julkaisi kirjan pelastumisestaan jo yhdeksän viikkoa Titanicin uppoamisen jälkeen.

Kun köysiä irrotettiin, Beesley näki joukon miehiä kävelemässä kohti laivaa merimiessäkit olallaan. Satamavalvoja ei kuitenkaan päästänyt miehiä laivaan, sillä he olivat myöhässä ja heidän työpaikkansa lämmittäjinä oli jo annettu muille. Miehet kääntyivät pettyneinä pois. Sitten Beesley käänsi katseensa väkijoukkoon, joka oli kokoontunut satamalaiturille hyvästelemään sukulaisia ja ystäviä. Osa saattajista kulki laivan vierellä sen lipuessa hitaasti yhä etäämmäksi laiturista. "Hyvää matkaa, Titanic!" he huusivat, kun jättimäinen laiva soitti sumutorveaan ja suuntasi ulos satamasta.

Huoletona matkantekoa

Atlantti, sunnuntai 14. huhtikuuta kello 20.30: Vietettyään merellä viisi päivää matkustajat olivat kotiutuneet, ja matka eteni rauhallisesti.

Lawrence Beesley istui noin sadan muun matkustajan kanssa salongissa, jossa oli meneillään lauluilta. Tilaisuuden järjestelyistä vastasi brittiläinen pappi, joka pyysi paikallaolijoita vuorotellen valitsemaan uuden virren laulettavaksi. Beesley ei voinut olla kiinnittämättä huomiota siihen, että monissa virsissä puhuttiin merellä vaarivista vaaroista. Siitä huolimatta tunnelma salongissa oli hilpeä.

Lauluillan loppuksi pappi luki rukouksen ja kiitti Luojaa siitä, että matka oli sujunut vastoinkäymisittä. Samalla hän muistutti, että Titanicin neitsytmatka lähestyi loppuaan: laiva saapuisi pian New Yorkiin ja matkustajat hajaantuisivat kukin tahoilleen. Aivan loppuksi laulettiin virsi For Those in Peril on the Sea. Eli laulu niille joita vaara uhkaa merellä. Kukaan ei tuolloin vielä tiennyt, miten oikeaan virren pahaenteiset sanat osuivat.

Kohtalokas törmäys

Kello 23.40: Tähyistä havaittiin aluksen reitillä jäävuoren, ja perämies antoi käskyn hidastaa vauhtia. Käsky tuli kuitenkin liian myöhään.

Beesley oli lukemassa hytissään, kun hän yhtäkkiä tunsu laivan tärähtävän hieman. Sitten hänestä tuntui kuin alus olisi pysähtynyt. konehuoneesta kantautuva vaimea jyskytys oli vaiennut, ja oli oudon hiljaista.

Beesley arveli, että aluksen potkuri oli ehkä vaurioitunut, ja päätti lähteä ottamaan asiasta selvää. Hän puki kengät jalkaansa, veti aamu-takin pyjamansa päälle ja astui käytävälle. Portaissa hän kohtasi kerrospalvelijan ja kysyi tältä, miksi laiva oli pysähtynyt.

"En tiedä, mutta en usko, että kyseessä on mitään vakavaa", kerrospalvelija rauhoitteli.

"Taidan silti mennä kannelle katsomaan, mitä on tapahtunut", Beesley vastasi. Palvelija Hymyili ja varoitti ulkona olevan kylmä.

Pelastusvenekannella oli käynnissä kova hyörinä, mutta Beesley oli kaikesta huolimatta rauhallinen. "Luoja ei varmasti anna tämän laivan upota", hän kuuli naisäänänen sanovan. Beesley katseli rasvatyöntä merta, ja yhtäkkiä tilanne alkoi tuntua hänestä epätodelliselta. Oli kuin hän olisi joutunut keskelle irvokasta näytelmää, jonka esiintyjät teeskentelivät häärivänsä pelastusveneiden kimpussa tai pukevansa pelastusliivejä ylleen.

Ennen matkalle lähtöään Beesley oli lukenut lehdistä, että asiantuntijat olivat julistaneet Titanicin olevan käytännössä uppoamaton. Hän oli varma, että pelastusliivit olivat pelkkä kapteenin määräämä varoimenpide, ja hän uskoi pääsevänsä pian palaamaan sänkynsä lämpöön.

Beesley lähti pelastusvenekannelta mennäkseen hyttiinsä, sillä hän halusi nähdä, mitä alempana laivassa tapahtui. Laskeutuessaan portaita hän tajusi yhtäkkiä, että jokin oli pahasti vialla. Askemat näyttivät olevan suorassa, mutta silti hänen jalkansa luistivat eteenpäin aivan kuin portaat olisivat viettäneet.

Levottomana Beesley meni hyttiinsä, otti sieltä pari kirjaa ja pani ne taskuunsa. Sitten hän palasi pelastusvenekannelle. Siellä jotkut miehistön jäsenet ampuivat hätäraketteja, jotka kohosivat korkealle ja räjähtivät sitten punaiseksi tähtisateeksi mustaa taivasta vasten.

Hätärakettien näkeminen sai siihen asti rauhallisena pysyneen Beesleyn tajuamaan tilanteen vakavuuden koko kauheudessaan: Titanic oli pulassa ja sen miehistö yritti epätoivoisesti kutsua toisia laivoja apuun.

Raketeilla oli hämmästyttävä vaikutus matkustajiin. Hetkeä aikaisemmin laivalla oli vallinnut lähes hilpeä tunnelma. Ihmiset olivat heitelleet toisiaan jääkappaleilla ja vitsailleet, että kannelle putoillutta jäätä pitäisi kerätä talteen nautittavaksi myöhemmin viskin kanssa.

Kun hätäraketit yksi toisensa jälkeen kohosivat korkeuksiin, matkustajille valkeni vihdoin, miten suuressa vaarassa he olivat. Hilpeys oli tiessään, ja Beesley kuuli matkustajien jättävän läheisilleen jäähyväisiä.

"Nähdään pian, pitäkää itsestänne huolta", miehet toivottivat vaimoilleen ja lapsilleen näiden odottaessa pääsyä pelastusveneisiin. Beesley oli vähällä törmätä tungoksessa laivan orkesterin musikkoon, joka ryntäsi

kulman takaa hänen eteensä selloaan kantaen. Pian sellisti asettui paikalleen orkesterissa, joka oli kokoontunut kannelle soittamaan.

Beesley oli toivonut näkevänsä Titanicin kauempaa voidakseen ihailla jättimäisen laivan sulavia muotoja. Southamptonissa siihen ei ollut tilaisuutta, mutta onnettomuutta edeltävänä iltana hän oli kertonut eräälle toiselle matkustajalle aikovansa toteuttaa haaveensa kunhan laiva saapuisi New Yorkin satamaan. Hänelle ei ollut tullut mieleenkään, että siihen saattaisi tarjoutua tilaisuus jo ennen New Yorkia ja vieläpä näin karmivalla tavalla.

Nyt Beesley istui pelastusveneessä noin puolentoista kilometrin päässä Titanicista, joka erottui vielä selvästi tähtikirkkaassa yössä. Näky oli lohduton: merenpinnan ja laivan ikkunoiden rivistöjen olisi pitänyt olla samansuuntaiset, mutta nyt ne ristesivät, sillä laivan keula oli vajonnut reilusti ja sen perä oli noussut jyrkästi pystyyn. Beesley ja muut pelastusveneessä olijat katselivat järkytyksestä mykkinä, miten hyttien ja salonkien valaistut ikkunat painuivat pinnan alle yksi toisensa jälkeen.

Soutajat olivat laskeenet aironsa. Beesley ja moni muu seurasi epäuskon vallassa Titanicin uppoamista. Jotkut olivat peittäneet kasvonsa vältyäkseen kammottavalta näyltä. Muuan mies rikkoi järkyttyneen hiljaisuuden sanomalla: "Emme mekään ole vielä turvassa.

Pahimmassa tapauksessa joudumme ajelehtimaan täällä päiväkausia, mikäli kukaan ei tule noukkimaan meitä turvaan."

"Tämä on vähän kuin olisi retkellä", totesi Beesleyn vieressä istuva lämmittäjä tähtiavasta katsellen. "En ole koskaan nähnyt kauniimpaa ja tyynempää yötä merellä."

Beesley oli samaa mieltä. Kun ei ajatellut viime tuntien traagisia tapahtumia, olisi voinut kuvitella olevansa öisellä veneretkellä tyynellä järvellä. Vain veneen kylkiä ajoittain raapivien jäälauttojen rahina muistutti, että kyseessä ei todellakaan ollut huviretki.

Ensijärkytys oli hieman laantunut, ja ihmiset olivat alkaneet puhella keskenään. Beesley kääri huovan kylmissään itkevän lapsen ympärille

ja alkoi samalla jutella lasta pitelevän naisen kanssa. Kävi ilmi, että heillä oli yhteisiä tuttavita Clonmelissa Irlannissa.

Eloonjääneet poimittiin merestä

Kello 4.45: Carpathia poimi kyytiinsä matkustajat pelastusveneistä, jotka olivat ajelehtineet hajalleen yli kuuden neliökilometrin laajuiselle merialueelle.

Lawrence Beesley kiipesi köysitikkaita pitkin Carpathian kannelle. Sinne päästyään hänet valtasi suunnaton ilon, helpotuksen ja kiitollisuuden tunne. Kannen korkeuksista Beesley näki, miten joka suunnasta lähestyi pelastusveneitä. Kannella oli jo suuri joukko naisia pitsikoristelluissa iltapuvuissa, yöpuvuissa, turkisviitoissa, halvoissa villahuiveissa, silkkikengissä ja kumikalosseissa. Pelastuneiden joukossa oli vain muutama mies. Joillakuilla oli yllään vain alusvaatteet, jotkut taas olivat pukeutuneet tummaan pukuun, johon merivesi oli jättänyt valkeita suolaraitoja.

Beesley otti kiitollisena vastaan tarjotun keittokulhon ja huovan ja lusikoi keiton nopeasti suuhunsa. Sitten hän veti huovan ylleen ja käpertyi pyyhkeasan päälle nukkumaan.

OLAUS ABELSETH

3. LUOKAN MATKUSTAJA, 25 VUOTTA

Siirtolainen

Olaus Abelseth oli muuttanut veljensä kanssa Yhdysvaltoihin vuonna 1902. Vuonna 1908 hän oli perustanut karjatilan Etelä-Dakotaan. Syksyllä 1911 hän matkusti kotimaahansa Norjaan tapaamaan sukulaisiaan, ja lähtiessään takaisin Yhdysvaltoihin keväällä 1912 hän otti mukaansa muun muassa 16-vuotiaan sukulaistyttönsä Karenin. Abelsethin 3. luokan lippu maksoi 7 puntaa ja 13 sillinkiä, joka vastaa nykyrahassa noin 670 euroa.

Norjalaissyntyinen Olaus Abelseth

saapui satamaan neljän matkatoverinsa kanssa. Seurueen kaksi miestä olivat Abelsethin lanko ja serkku, ja naisistakin toinen oli hänelle sukua. Ennen laivaan pääsyä he joutuivat kaikkien 3. luokan matkustajien tavoin lääkärintarkastukseen, joka oli ehtona matkustusluvan saamiselle Yhdysvaltoihin.

Abelseth oli luvannut huolehtia matkalla 16-vuotiaasta sukulaistyöstään Karenista. Laivalla he joutuivat kuitenkin eroon toisistaan, sillä 3. luokan mies- ja naismatkustajat majoitettiin laivan eri päihin. Karen ja toinen seurueeseen kuulunut nainen saivat makuupaikan laivan peräosasta, kun taas Abelsethille annettiin hyttipaikka toiseksi alimmalta kannelta aivan keulan tuntumasta.

Raahatessaan vähiä matkatavaroitaan kapeita käytäviä pitkin Abelseth kuuli ihmisten keskustelevan lukemattomilla eri kielillä. 3. luokan matkustajat olivat lähtöisin eri puolilta Eurooppaa, ja useimmat heistä olivat nyt ensimmäistä kertaa laivassa. Heihin verrattuna Abelseth tunsi olonsa kotoisaksi, sillä hän oli nuorena poikana työskennellyt kalastajana, ja lisäksi hän oli ylittänyt Atlantin jo useita kertoja. Hän asui Yhdysvalloissa, ja nyt hän oli matkalla kotiin.

"Mikä tuo oli?" Abelsethin hyttitoveri kysyi, kun voimakas raastava ääni herätti 3. luokan matkustajat.

"Ei aavistusta, mutta veikkaan, että meidän olisi paras nousta", Abelseth vastasi. Miehet pukeutuivat kiireesti ja juoksivat keulakannelle, jonne oli pudonnut suuria jäälohkareita. Abelseth kysyi eräältä miehistön jäseneltä, oliko syytä huoleen, ja tämä pudisti päätään. Vastaus ei kuitenkaan vakuuttanut Abelsethiä, joka kiiruhti alemmalle kannelle herättämään serkkunsa ja lankonsa. Sitten miehet juoksivat yhdessä laivan perään herättämään matkaseurueeseensa kuuluneet naiset.

Abelsethin seurueen naiset olivat myös heränneet raastavaan ääneen. He olivat pukeutuneet ja tulleet käytävään, joka oli täynnä hätääntyneitä matkustajia. Moni raahasi matkalaukkujaan tietämättä, mihin heidän olisi parasta mennä. Abelseth huomasi väkijoukossa pelokkaalta näyttävän Karenin. Hän tarttui vapisevaan tyttöön ja johdatti tämän tungoksen läpi 3. luokan kävelykannelle.

Tilanteen vakavuus alkoi paljastua

Kello 1.30: Titanicin hätäviestit muuttuivat yhä epätoivoisemmiksi, ja matkustajat joutuivat paniikkiin tajutessaan, että pelastusveneissä ei ollut tilaa läheskään kaikille.

Olaus Abelseth oli matkatovereidensa kanssa takakannella, joka kohosi yhä korkeammalle merenpinnan yläpuolelle laivan kallistuessa. Norjalaiset olivat peloissaan eivätkä tienneet, minne mennä. He odottivat koko ajan, että joku tulisi antamaan heille ohjeita.

3. luokan matkustajat eivät päässeet ylempänä sijaitseville 1. ja 2. toisen luokan kansille, sillä miehistö oli sulkenut kulkutiet lukittavilla ristikkoporteilla. Viimein yksi perämiehistä kuitenkin avasi portin ja kehotti naisia ja lapsia siirtymään pelastusvenekannelle. "Pitäkää te vain huoli itsestänne, me kyllä selviämme", Abelseth tovereineen huikkasi Karenille ja toiselle seurueeseen kuuluneelle naiselle näiden lähtiessä pelastusveneille.

"Nyt kaikki pääsevät ylös", joku miehistöstä huusi ja päästi vihdoin myös 3. luokan peräkannella olevat miesmatkustajat hakeutumaan pelastusveneisiin. Siitä huolimatta monet päättivät jäädä sinne missä olivat. Juuri sillä hetkellä peräkansi tuntui kaikkein turvallisimmalta paikalta koko laivassa, sillä se oli vielä korkealla merenpinnan yläpuolella. Abelseth matkatovereineen lähti kuitenkin kiipeämään kohti ylempänä olevaa pelastusvenekantta.

Kun norjalaiset olivat päässeet kannelle, Abelseth huomasi viimeisen varsinaisen pelastusveneeseen olevan juuri irtautumassa laivan kyljestä. Päälylystömessin yläpuolella olevalla kannella muutama miehistön jäsen

yritti kuumeisesti avata kokoontaitettavaa pelastusvenettä.

Kun yksi matruuseista kysyi, oliko paikalla ketään, jolla oli kokemusta merenkulusta, Abelseth epäröi. Hän oli työskennellyt kuusi vuotta kalastusveneessä, mutta hänen lankonsa ja serkkunsa kehottivat häntä pysymään vai. Kumpikaan Abelsethin tovereista ei osannut uida, ja he halusivat tämän jäävän luokseen.

Abelseth näki, miten jättiaalto lähestyi pelastusvenekantta. Kahuissaan hän katseli, kuinka ihmiset yrittivät turhaan paeta lähestyvää vesimassaa. Vain nopeimmat ehtivät kiivetä turvaan, muut aalto vei mukanaan jäätävän kylmään mereen. Abelseth oli itse toistaiseksi turvassa takimmaisen savupiipun takana olevalla venekannella.

Titanicin perä kohosi yhä pystympään, ja yhtäkkiä jostain alapuolelta alkoi kuulua kovaäänistä pauketta, repeytyvän metallin kirsuntaa, särkyvän lasin helähdyksiä ja sinne tänne putoilevien kansituolien kolinaa. Perä osoitti jo lähes pystysuoraan ylöspäin, eikä kallistunut kansi enää tarjonnut jalansijaa.

Abelseth näki ihmisten putoilevan mereen kaikkialla hänen ympärillään. Hän itse roikkui tovereineen pelastusveneeseen laskuköydestä. Lopulta hän kuuli lankonsa huutavan: "Meidän on hypättävä, muuten pyörre imaisee meidät mukaansa!" "Ei!" Abelseth huusi takaisin, "Ei hypätä vielä. Kuolemme joka tapauksessa, joten roikutaan tässä vielä vähäksi aikaa."

"Hypätään", lanko intti epätoivoissaan, mutta Abelseth halusi vielä odottaa. Kun vedenpinta oli enää noin metrin päässä, kolmikko loikkasi käsi kädessä mereen. Kun he pulpahtivat pärskien ja henkeään haukkoen pintaan, Abelseth huomasi takertuneensa vedessä kelluviin köysiin. "Tämä on menoa", hän ajatteli ja irrotti otteensa toisten käsistä. Kun hän oli saanut rimpuiitua itsensä vapaaksi köysistä, hänen serkkunsa ja lankonsa olivat kadonneet.

Olaus Abelseth kamppaili hengestään veden alta pintaan kohoavan rojun keskellä. Hänen ympärillään sadat ihmiset räpiköivät epätoivoissaan kylmässä vedessä apua huutaen ja tarroutuivat paniikin vallassa toisiinsa tai vedessä kelluviin tavarihin.

Abelseth ui tietämättä minne. Yhtäkkiä hänen kaulansa ympärille kiertyi jonkun käsivarsi. Hän käski miehen irroitaa otteensa ja vääntäytyi irti. Kun mies yritti uudestaan tarttua Abelsethiin, tämä potkaisi häntä voimakkaasti.

Paleltumiskuolema uhkasi

Kello 3.00; Merivesi oli noin kaksiasteista, ja useimmat veden varaan joutuneet olivat aikoja sitten paleltuneet hengiltä. Myös pelastusveneissä olijoita uhkasi paleltuminen.

Uituaan noin puolen tunnin ajan romun ja ruumiiden seassa Abelseth tavoitti yhden pelastusveneistä. Se oli puolillaan vettä ja pahoin kylmettyneitä haaksirikkoisia. Kun hän kiipesi veneeseen, nämä mumisivat: "Varo, ettet kaada koko venettä." Moni seurasi Abelsethin esimerkkiä, ja pian vene oli täynnä läpimärkiä ja ytimiään myöten kohmeisia ihmisiä.

Vene ajalehti hiljalleen yhä kauemmaksi uppoamispaikasta, ja uimareita näkyi yhä harvemmassa. Muuan mies pyysi toiselta hattua lainaksi, jotta hän voisi käyttää sitä äyskärinä. Hatun omistaja kieltäytyi lainaamasta päähinettään, sillä hän ei kuulemma halunnut vilustua.

Apu saapui viimein paikalle

Kello 3.30; Matkustajalaiva Carpathia saapui onnettomuuspaikalle. Laivalta ammuttiin hätäraketteja, jotta pelastusveneissä olijat näkisivät avun saapuneen.

Veden yli kantautui hurraahuutoja ja riemunkiljahduksia Carpathian valojen tullessa yhä lähemmäs. Abelseth yritti lämmittää pahoin kylmettynyttä miestä, jonka kansa hän oli matkustanut samassa junanvaunussa Southamptoniin. Hän kietoi käsivartensa miehen hartioiden ympärille ja veti tämän istumaan.

"Näettekö, tuolta on tulossa laiva. Yrittäkää vielä jaksaa", Abelseth maanitteli ja tarttui miehen käteen pitääkseen edes sen lämpimänä.

"Kuka sinä olet?" mies mutisi, "Anna minun olla." Abelseth löysi jostain laudanpätkän ja pönkitti sen miehen tueksi, jotta tämä ei valahtaisi veneen pohjaa peittävään veteen. Kun hän hetkeä myöhemmin vilkaisi mieheen, tämä oli kuollut. Hän irrotti otteensa vainajan kädestä ja alkoi heilutella käsivarsiaan ylös ja alas pysyäkseen itse lämpimänä.

Kun Olaus Abelseth viimein kiipesi Carpathian kannelle, se oli jo täynnä Titanicilta pelastuneita. Abelseth kietoutui villahuopaan, ja ruokasalissa hänelle tarjottiin lämmintä keittoa, kuumaa kahvia sekä konjakkia. Sitten hän asettui makuulle yhä märissä vaatteissaan.